Załącznik nr 13 do zarządzenia nr 82/2026
Wójta Gminy Ryczywół
z dnia 6 listopada 2026 r.

**STATUT SOŁECTWA WIARDUNKI**

## Rozdział 1.
## Postanowienia ogólne

**§ 1.** 1. Sołectwo Wiardunki jest jednostką pomocniczą Gminy Ryczywół.

2. Sołectwo obejmuje obszar miejscowości Boruchowo, Gorzewko i Wiardunki.

3. Ogół stałych mieszkańców sołectwa tworzy wspólnotę mieszkańców sołectwa.

**§ 2.** 1. Sołectwo działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa, Statutu Gminy Ryczywół oraz niniejszego statutu.

2. Sołectwo nie posiada osobowości prawnej.

## Rozdział 2.
## Organizacja i zakres działania sołectwa

**§ 3.** 1. Organem uchwałodawczym sołectwa jest zebranie wiejskie.

2. Organem wykonawczym sołectwa jest sołtys.

3. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka, która ma charakter opiniodawczo-doradczy.

4. Zebranie wiejskie może powoływać komisje do realizacji określonych zadań, określając zakres ich działania.

**§ 4.** Do zadań sołectwa należy:

1) reprezentowanie potrzeb i interesów mieszkańców wobec organów gminy;

2) współdziałanie z organami gminy w sprawach dotyczących sołectwa;

3) zgłaszanie wniosków dotyczących rozwoju infrastruktury, poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców;

4) inicjowanie przedsięwzięć społecznych, kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych;

5) wspieranie współpracy sąsiedzkiej i integracji mieszkańców;

6) opiniowanie spraw przekazanych do konsultacji przez organy gminy;

7) współdziałanie przy realizacji zadań finansowanych z budżetu gminy oraz funduszu sołeckiego, jeżeli został wyodrębniony;

8) wykonywanie innych zadań przekazanych sołectwu na podstawie przepisów prawa i uchwał Rady Gminy Ryczywół.

**§ 6.** Sołectwo realizuje swoje zadania poprzez:

1) podejmowanie uchwał w sprawach należących do kompetencji zebrania wiejskiego;

2) przedstawianie opinii i wniosków organom gminy;

3) organizowanie konsultacji i spotkań mieszkańców;

4) współpracę z radnymi, organizacjami społecznymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz mieszkańców;

5) współpracę z sołtysem i radą sołecką przy realizacji uchwał zebrania wiejskiego.

**§ 7.** 1. Sołtys może otrzymywać od Wójta Gminy Ryczywół informacje o sprawach i projektach dotyczących sołectwa, w szczególności w zakresie planowania przestrzennego, inwestycji i budżetu gminy, na zasadach określonych przepisami prawa.

2. Sołtys może przekazywać organom gminy stanowiska, wnioski i opinie mieszkańców.

**§ 8.** 1. Uchwały i opinie zebrania wiejskiego sołtys przekazuje Wójtowi Gminy Ryczywół.

2. Wójt rozpatruje przekazane sprawy w zakresie swoich kompetencji albo przekazuje je właściwemu organowi.

3. O sposobie rozpatrzenia sprawy informuje się sołtysa lub zebranie wiejskie, jeżeli charakter sprawy tego wymaga.

## Rozdział 3.
## Sołtys i rada sołecka

**§ 9.** 1. Sołtys reprezentuje sołectwo w granicach kompetencji określonych przepisami prawa i niniejszym statutem.

2. Do zadań sołtysa należy:

1) zwoływanie zebrań wiejskich;

2) przygotowywanie projektu porządku obrad;

3) wykonywanie uchwał zebrania wiejskiego;

4) współpraca z radą sołecką;

5) przedstawianie mieszkańcom informacji o swojej działalności;

6) przekazywanie organom gminy wniosków i postulatów mieszkańców;

7) uczestniczenie w naradach sołtysów zwoływanych przez Wójta Gminy Ryczywół;

8) wykonywanie zadań powierzonych na podstawie przepisów prawa.

3. Sołtys wykonuje swoje zadania zgodnie z przepisami prawa i uchwałami zebrania wiejskiego.

**§ 10.** 1. Sołtys może uczestniczyć w sesjach Rady Gminy Ryczywół na zasadach określonych w ustawie o samorządzie gminnym i Statucie Gminy Ryczywół.

2. Sołtys może przedstawiać stanowisko mieszkańców oraz zgłaszać wnioski dotyczące spraw sołectwa w zakresie przewidzianym obowiązującymi przepisami.

**§ 11.** 1. Rada sołecka składa się z 3 do 7 członków.

2. Liczbę członków rady sołeckiej wybieranych na daną kadencję ustala zebranie wiejskie w głosowaniu jawnym, przed rozpoczęciem zgłaszania kandydatów do rady sołeckiej.

3. Ustalona liczba członków rady sołeckiej obowiązuje przez całą kadencję, z uwzględnieniem przepisów dotyczących wyborów uzupełniających.

4. Rada sołecka wspomaga działalność sołtysa.

5. Do zadań rady sołeckiej należy:

1) opiniowanie spraw dotyczących sołectwa;

2) przygotowywanie propozycji działań na rzecz mieszkańców;

3) przedstawianie zebraniu wiejskiemu wniosków dotyczących potrzeb sołectwa;

4) wspieranie realizacji uchwał zebrania wiejskiego;

5) współdziałanie z organizacjami społecznymi.

6. Posiedzenia rady sołeckiej odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej niż dwa razy w roku.

7. Posiedzenia rady sołeckiej zwołuje sołtys.

8. Sołtys przedstawia zebraniu wiejskiemu informacje o działalności rady sołeckiej.

## Rozdział 4.
## Zebranie wiejskie

**§ 12.** Zebranie wiejskie jest jawne, a prawo udziału w zebraniu wiejskim i głosowania nad uchwałami przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa, z uwzględnieniem przepisów szczególnych.

**§ 13.** 1. Zebranie wiejskie zwołuje sołtys:

1) z własnej inicjatywy;

2) na wniosek co najmniej 1/10 mieszkańców sołectwa uprawnionych do udziału w zebraniu;

3) na wniosek Wójta Gminy Ryczywół;

4) na wniosek Rady Gminy Ryczywół.

2. Zebranie może być również zwołane na wniosek radnego reprezentującego mieszkańców sołectwa.

3. Wniosek o zwołanie zebrania powinien wskazywać proponowany porządek obrad i uzasadnienie.

4. Zebranie zwoływane na wniosek mieszkańców, Wójta, radnego reprezentującego mieszkańców sołectwa lub Rady Gminy powinno odbyć się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku, chyba że wnioskodawca wskazał termin późniejszy.

5. W przypadku niezwołania zebrania wiejskiego przez sołtysa w terminie określonym w ust. 4 zebranie zwołuje Wójt Gminy Ryczywół.

**§ 14.** 1. Zebranie wiejskie odbywa się w miarę potrzeb, nie rzadziej niż dwa razy w roku.

2. O terminie, miejscu i proponowanym porządku obrad zebrania wiejskiego zawiadamia się mieszkańców co najmniej 7 dni przed terminem zebrania, poprzez wywieszenie ogłoszenia na tablicach ogłoszeń na terenie sołectwa oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w sołectwie.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach zebranie wiejskie może zostać zwołane z krótszym wyprzedzeniem, nie mniejszym jednak niż 3 dni, z podaniem przyczyny skrócenia terminu zawiadomienia.

4. Zebranie otwiera sołtys i przewodniczy jego obradom, chyba że uczestnicy wybiorą innego przewodniczącego.

5. Porządek obrad ustala zebranie wiejskie.

6. Z zebrania sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący zebrania i osoba sporządzająca protokół.

7. Do protokołu dołącza się podjęte uchwały oraz listę obecności.

**§ 15.** 1. Zebranie wiejskie jest ważne, jeżeli mieszkańcy zostali prawidłowo zawiadomieni o jego terminie, miejscu i proponowanym porządku obrad, bez względu na liczbę obecnych mieszkańców uprawnionych do głosowania, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących wyborów sołtysa i członków rady sołeckiej.

2. Uchwały zebrania wiejskiego zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym, chyba że przepisy prawa lub niniejszy statut stanowią inaczej.

3. Przez zwykłą większość głosów rozumie się sytuację, w której liczba głosów „za” jest większa od liczby głosów „przeciw”. Głosów wstrzymujących się nie uwzględnia się przy ustalaniu zwykłej większości głosów.

4. Głosowanie tajne przeprowadza się w przypadkach określonych w przepisach prawa oraz niniejszym statucie, w szczególności przy wyborze i odwołaniu sołtysa oraz członków rady sołeckiej.

5. Wyniki głosowania odnotowuje się w protokole zebrania wiejskiego.

## Rozdział 5.
## Kadencja oraz wybory sołtysa i rady sołeckiej

**§ 16.** 1. Sołtys i członkowie rady sołeckiej wybierani są przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

2. Wybory odbywają się w głosowaniu tajnym i bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów.

3. Wybory organizuje Wójt Gminy Ryczywół, określając termin, miejsce i godzinę zebrania wyborczego.

4. Informację o zebraniu wyborczym podaje się do wiadomości mieszkańców co najmniej 7 dni przed jego terminem.

**§ 17.** 1. Wybory sołtysa i członków rady sołeckiej przeprowadza komisja skrutacyjna w składzie 3 osób, wybierana w głosowaniu jawnym spośród uprawnionych do głosowania uczestników zebrania wyborczego.

2. Komisję skrutacyjną wybiera się przed rozpoczęciem zgłaszania kandydatów na sołtysa i członków rady sołeckiej.

3. Członkiem komisji skrutacyjnej nie może być osoba kandydująca na sołtysa lub członka rady sołeckiej.

4. W przypadku zgłoszenia kandydatury członka komisji skrutacyjnej osoba ta, po wyrażeniu zgody na kandydowanie, przestaje pełnić funkcję członka komisji. Zebranie wiejskie niezwłocznie dokonuje wyboru nowego członka komisji skrutacyjnej.

5. Komisja skrutacyjna wybiera spośród swoich członków przewodniczącego.

6. Do zadań komisji skrutacyjnej należy:

1) przyjmowanie zgłoszeń kandydatów na sołtysa i członków rady sołeckiej;

2) przyjmowanie oświadczeń kandydatów o wyrażeniu zgody na kandydowanie;

3) sporządzanie list kandydatów;

4) przygotowanie kart do głosowania;

5) przeprowadzenie głosowania z zapewnieniem jego tajności;

6) ustalenie wyników głosowania;

7) sporządzenie protokołu z przeprowadzonych wyborów;

8) ogłoszenie wyników wyborów.

7. Protokół z wyborów podpisują wszyscy członkowie komisji skrutacyjnej.

**§ 18. Sposób głosowania i ustalania wyników**

1. W pierwszej kolejności przeprowadza się wybory sołtysa, a następnie wybory członków rady sołeckiej.

2. Głosowanie przeprowadza się na kartach przygotowanych przez komisję skrutacyjną.

3. Karty do głosowania zawierają imiona i nazwiska kandydatów w kolejności alfabetycznej oraz kratki przeznaczone na oddanie głosu.

4. Karty do głosowania opatruje się pieczęcią Urzędu Gminy Ryczywół.

5. Wyborca oddaje głos przez postawienie znaku „X”, rozumianego jako co najmniej dwie linie przecinające się w obrębie kratki.

6. W wyborach sołtysa, jeżeli zgłoszono co najmniej dwóch kandydatów, wyborca oddaje głos na jednego kandydata, stawiając znak „X” w kratce obok jego nazwiska.

7. Jeżeli zgłoszono tylko jednego kandydata na sołtysa, na karcie do głosowania umieszcza się jego imię i nazwisko oraz dwie kratki oznaczone odpowiednio „TAK” i „NIE”. Wyborca oddaje głos, stawiając znak „X” w jednej z kratek.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, kandydat zostaje wybrany na sołtysa, jeżeli liczba ważnych głosów „TAK” jest większa od liczby ważnych głosów „NIE”.

9. W wyborach członków rady sołeckiej wyborca może oddać głos na nie więcej kandydatów niż liczba mandatów podlegających obsadzeniu, stawiając znak „X” w kratkach obok wybranych nazwisk.

10. Karta do głosowania jest nieważna, jeżeli nie została sporządzona przez komisję skrutacyjną albo nie została opatrzona pieczęcią, o której mowa w ust. 4.

11. Głos jest nieważny, jeżeli:

1) nie postawiono znaku „X” w żadnej kratce;

2) w wyborach sołtysa, przy co najmniej dwóch kandydatach, postawiono znak „X” przy więcej niż jednym kandydacie;

3) w wyborach sołtysa, przy jednym kandydacie, postawiono znak „X” jednocześnie w kratkach „TAK” i „NIE”;

4) w wyborach członków rady sołeckiej postawiono znak „X” przy większej liczbie kandydatów niż liczba mandatów podlegających obsadzeniu.

12. Dopiski umieszczone poza kratkami nie wpływają na ważność głosu, jeżeli sposób oddania głosu jest jednoznaczny.

13. Za wybranego na sołtysa, z zastrzeżeniem ust. 8, uważa się kandydata, który uzyskał największą liczbę ważnie oddanych głosów.

14. Za wybranych do rady sołeckiej uważa się kandydatów, którzy uzyskali kolejno największą liczbę ważnie oddanych głosów, do wyczerpania liczby mandatów.

15. Jeżeli dwóch lub więcej kandydatów uzyskało jednakową liczbę głosów, a rozstrzygnięcie remisu jest konieczne do ustalenia wyniku wyborów, przeprowadza się ponowne głosowanie wyłącznie pomiędzy tymi kandydatami.

16. Jeżeli ponowne głosowanie nie rozstrzygnie remisu, przeprowadza się kolejne głosowanie pomiędzy kandydatami, których remis dotyczy. Jeżeli nie doprowadzi ono do rozstrzygnięcia, głosowanie dotyczące nieobsadzonego mandatu przeprowadza się na kolejnym zebraniu wyborczym, zwołanym przez Wójta Gminy Ryczywół.

17. Jeżeli nie zgłoszono żadnego kandydata na sołtysa albo jedyny kandydat nie uzyskał wymaganej liczby głosów, wybory sołtysa przeprowadza się ponownie na kolejnym zebraniu wyborczym.

18. Jeżeli liczba zgłoszonych kandydatów do rady sołeckiej jest mniejsza od liczby mandatów, przeprowadza się głosowanie na zgłoszonych kandydatów, a wybory na nieobsadzone mandaty przeprowadza się na kolejnym zebraniu wyborczym.

19. Z przebiegu wyborów komisja skrutacyjna sporządza protokół zawierający w szczególności liczbę osób uprawnionych do głosowania, liczbę wydanych kart, liczbę kart wyjętych z urny, liczbę kart nieważnych, liczbę głosów ważnych i nieważnych, liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oraz wyniki wyborów.

**§ 19.** 1. Wybory sołtysa i członków rady sołeckiej przeprowadza się bez względu na liczbę obecnych na zebraniu wyborczym stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

2. Warunkiem przeprowadzenia wyborów jest prawidłowe zawiadomienie mieszkańców o terminie, miejscu i porządku zebrania wyborczego, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym statucie.

3. Liczbę uczestników zebrania wyborczego uprawnionych do głosowania ustala się na podstawie listy obecności, po weryfikacji ich uprawnień do głosowania.

**§ 20.** 1. Kadencja sołtysa i członków rady sołeckiej jest powiązana z kadencją Rady Gminy Ryczywół.

2. Kadencja sołtysa i członków rady sołeckiej upływa z dniem upływu kadencji Rady Gminy Ryczywół.

3. Wybory sołtysa i członków rady sołeckiej przeprowadza się w terminie 180 dni od dnia wyborów do Rady Gminy Ryczywół.

4. Termin wyborów określa Wójt Gminy Ryczywół w drodze zarządzenia.

5. Do czasu wyboru nowych organów dotychczasowy sołtys i rada sołecka wykonują swoje zadania wyłącznie w zakresie dopuszczonym przepisami prawa i niezbędnym do zapewnienia ciągłości funkcjonowania sołectwa.

## Rozdział 6.
## Odwołanie sołtysa i członków rady sołeckiej

**§ 21.** 1. Sołtys i członkowie rady sołeckiej mogą być odwołani przed upływem kadencji, jeżeli:

1) nie wykonują swoich obowiązków;

2) naruszają postanowienia niniejszego statutu lub uchwały zebrania wiejskiego;

3) dopuścili się czynu dyskwalifikującego ich w opinii środowiska.

2. Odwołanie następuje w głosowaniu tajnym przeprowadzonym na zebraniu wiejskim.

3. Osobie, której dotyczy wniosek o odwołanie, zapewnia się możliwość zapoznania się z jego treścią oraz przedstawienia wyjaśnień przed głosowaniem.

**§ 22.** 1. Z inicjatywą odwołania sołtysa lub członka rady sołeckiej mogą wystąpić:

1) co najmniej 1/10 mieszkańców sołectwa posiadających prawo wybierania sołtysa i członków rady sołeckiej;

2) Wójt Gminy Ryczywół;

3) Rada Gminy Ryczywół.

2. Wniosek o odwołanie powinien zawierać uzasadnienie i wskazywać okoliczności stanowiące podstawę odwołania.

3. Wniosek mieszkańców powinien zawierać imiona i nazwiska oraz podpisy osób popierających wniosek, umożliwiające weryfikację ich uprawnień wyborczych.

**§ 23.** 1. Zebranie wiejskie w sprawie odwołania zwołuje Wójt Gminy Ryczywół w terminie 30 dni od otrzymania kompletnego wniosku.

2. Głosowanie przeprowadza komisja skrutacyjna wybrana spośród uprawnionych uczestników zebrania.

3. Odwołanie jest skuteczne, jeżeli za odwołaniem oddano więcej ważnych głosów niż przeciw odwołaniu, przy zachowaniu wymogów ważności głosowania określonych przepisami prawa i niniejszym statutem.

4. Wynik głosowania ogłasza komisja skrutacyjna i odnotowuje w protokole.

## Rozdział 7.
## Wygaśnięcie funkcji i wybory uzupełniające

**§ 24.** 1. Funkcja sołtysa lub członka rady sołeckiej wygasa w przypadku:

1) śmierci;

2) pisemnego zrzeczenia się funkcji;

3) odwołania w trybie określonym niniejszym statutem;

4) utraty prawa wybierania, jeżeli jego posiadanie jest wymagane do pełnienia funkcji.

2. Wygaśnięcie funkcji stwierdza się w sposób właściwy dla danego przypadku, z zachowaniem obowiązujących przepisów.

**§ 25.** 1. W przypadku wygaśnięcia funkcji sołtysa przed upływem kadencji Wójt Gminy Ryczywół zwołuje zebranie wiejskie w terminie 30 dni od otrzymania wiadomości o zaistniałym fakcie w celu przeprowadzenia wyborów przedterminowych sołtysa.

2. W przypadku wygaśnięcia funkcji członka rady sołeckiej przed upływem kadencji przeprowadza się wybory uzupełniające w celu uzupełnienia składu rady sołeckiej.

3. Wyborów uzupełniających, o których mowa w ust. 2, nie przeprowadza się, jeżeli do końca kadencji rady sołeckiej pozostało nie więcej niż 6 miesięcy, chyba że liczba członków rady sołeckiej zmniejszyła się poniżej 3 osób.

4. Zebranie wiejskie w celu przeprowadzenia wyborów uzupełniających członków rady sołeckiej zwołuje Wójt Gminy Ryczywół.

5. Wybory, o których mowa w ust. 1 i 2, przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w niniejszym statucie dla wyborów sołtysa i członków rady sołeckiej.

6. Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybrani w wyborach przedterminowych lub uzupełniających pełnią funkcje do końca bieżącej kadencji.

## Rozdział 8.
## Zasady korzystania z mienia

**§ 26.** 1. Sołectwo może korzystać z nieruchomości i innych składników mienia gminnego przekazanych do korzystania na zasadach określonych przez Gminę Ryczywół.

2. Korzystanie z mienia odbywa się zgodnie z jego przeznaczeniem, obowiązującymi przepisami i warunkami określonymi przez gminę.

**§ 27.** 1. Sołtys odpowiada za prawidłowe użytkowanie mienia ruchomego przekazanego sołectwu do korzystania, w zakresie wynikającym z dokumentów przekazania i przepisów prawa.

2. Korzystanie z mienia powinno uwzględniać jego stan techniczny oraz bezpieczeństwo użytkowników.

**§ 28.** Korzystanie z mienia przekazanego sołectwu może obejmować w szczególności:

1) bieżące utrzymanie mienia w należytym stanie;

2) zgłaszanie potrzeb napraw, konserwacji i remontów;

3) prowadzenie działalności służącej realizacji zadań publicznych;

4) udostępnianie mienia na potrzeby wydarzeń społecznych, kulturalnych, sportowych i okolicznościowych, na zasadach ustalonych przez gminę.

**§ 29.** Dochody uzyskane z mienia gminnego stanowią dochody Gminy Ryczywół i są rozliczane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

## Rozdział 9.
## Gospodarka finansowa sołectwa

**§ 30.** 1. Sołectwo prowadzi działalność finansową w ramach budżetu Gminy Ryczywół.

2. Dochody uzyskiwane w związku z działalnością sołectwa stanowią dochody budżetu gminy, chyba że przepisy prawa stanowią inaczej.

3. Wydatki związane z realizacją zadań sołectwa ponoszone są w ramach budżetu gminy, z uwzględnieniem przepisów dotyczących funduszu sołeckiego.

4. Sołectwo przestrzega zasad gospodarki finansowej gminy i przepisów dotyczących środków publicznych.

5. Obsługę finansową i administracyjną sołectwa zapewnia Urząd Gminy Ryczywół.

## Rozdział 10.
## Nadzór nad działalnością sołectwa

**§ 31.** 1. Nadzór nad działalnością sołectwa sprawują organy gminy w zakresie określonym przepisami prawa.

2. Nadzór obejmuje zgodność działalności organów sołectwa z przepisami prawa, uchwałami Rady Gminy Ryczywół i niniejszym statutem.

3. Organy sołectwa przekazują organom gminy informacje i dokumenty niezbędne do wykonywania zadań nadzorczych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

## Rozdział 11.
## Postanowienia końcowe

**§ 32.** Zmiany niniejszego statutu dokonuje Rada Gminy Ryczywół w trybie przewidzianym przepisami prawa, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami sołectwa.